

PRAKSISOVERSIGT · INSOLVENSRET

Praksisoversigt over omstødelse i konkurs (konkurslovens kapitel 8, §§ 64-81)

Kurators tilbageføring af skyldnerens dispositioner efter konkurslovens §§ 64-81

Version 1 · Opdateret 6. jun. 2026 · 12 afgørelser · 2008-2024

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Omstødelse er det centrale boberetlige værktøj, hvorved kurator kan kræve tilbageførsel af dispositioner, som skyldneren har foretaget forud for konkursdekretets afsigelse, og som har forringet kreditorernes fyldestgørelsesmuligheder. Reglerne findes i konkurslovens [kapitel 8 \(§§ 64-81\)](#) og sonderer grundlæggende mellem objektive omstødelsesregler ([§§ 64-71](#)), hvor omstødelse kan ske uden hensyn til modpartens gode eller onde tro, og den subjektive generalklausul ([§ 74](#)), hvor kurator skal godtgøre både utilbørlighed og modpartens kendskab til insolvens. Praksis fra Højesteret, landsretterne og Sø- og Handelsretten viser, at omstødelsessager er blandt de hyppigste principielle insolvensretlige sager, med særligt fokus på gavebegrebet ved selskabsbetalinger, sikkerhedsstillelse for gammel gæld i bankforhold, tredjemandsbetaling i koncernforhold samt frist- og forældelsesspørgsmål.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Gavebegrebet i konkurslovens § 64 omfatter vederlagsfrie overførsler af formuegoder, herunder et selskabs betaling af ejerens private gæld, når betalingen ikke er forretningsmæssigt begrundet og modtageren vidste eller burde vide dette (BS-6044/2021-HJR).
- 02** Gaver fuldbyrdet inden 6 måneder før fristdagen kan omstødes uden videre; mellem 6 måneder og 1 år kan omstødelse kun afværges ved at godtgøre solvens; for nærtstående gælder en 2-årsfrist (§ 64, stk. 1-2).
- 03** Gaver til nærtstående i åbenbart misforhold til skyldnerens økonomiske forhold kan omstødes uden tidsbegrænsning, medmindre modtageren godtgør solvens og tilstrækkelige midler (§ 64, stk. 4, indsat 2018).
- 04** Betaling af gæld kan omstødes efter § 67, stk. 1, hvis den er sket med usædvanlige betalingsmidler, før normal betalingstid eller med beløb der afgørende har forringet betalingsevnen – medmindre betalingen fremtrådte som ordinær.
- 05** Sikkerhedsstillelse for gammel gæld (§ 70) omfatter også den nettonedbringelse af pantsikret gæld, der sker ved indfrielse af pantsikrede fordringer i omstødelsesperioden – uanset om panthaver har tiltrådt pantet (BS-136/2012-HJR).

- 06** Uomstødeligt virksomhedspant med tilstrækkelig ramme kan udelukke omstødelse af kassekreditnedbringelse, da banken ikke beriges ud over sin sikkerhedsstilling (BS-51059/2020-HJR).
- 07** Forsinkelse med supplerende sikkerhedsstillelse grundet likviditetsproblemer opfylder ikke kravet om stillelse 'uden unødigt ophold', og betalingerne er omstødelige (BS-24860/2018-HJR).
- 08** Den subjektive generalklausul i § 74 kræver, at kurator godtgør tre kumulative betingelser: (1) dispositionen var utilbørlig, (2) skyldneren var eller blev insolvent, og (3) den begunstigede kendte eller burde kende insolvensen og utilbørligheden.
- 09** Tredjemandsbetalinger fra koncernforbundne selskaber kan omstødes efter § 74, når den begunstigede kreditor var bekendt med, at ejeren brugte sin rådighed over koncernens selskaber til at betale det insolvente selskabs gæld (BS-20461/2022-HJR).
- 10** Søgsmålsfristen i § 81, stk. 1, på 12 måneder regnes fra det konkursbo der anlægger sagen – ikke fra et eventuelt tidligere dekret over en relateret skyldner (BS-25020/2021-HJR).
- 11** Forældelsefristen for omstødelseskraav efter § 76 begynder tidligst at løbe fra konkursdekretets afsigelse, da kravet først kan gøres gældende når et konkursbo er etableret (BS-25020/2021-HJR).
- 12** Objektiv omstødelse efter §§ 64-71 udløser et berigelseskraav (§ 75): den begunstigede skal fralægge sig den modtagne berigelse, dog ikke ud over boets tab. Subjektiv omstødelse efter § 74 udløser erstatning efter almindelige regler (§ 76).
- 13** Omstødelse af betalinger efter fristdagen (§ 72) kræver ikke bevis for utilbørlighed – betalingen kan kun opretholdes, hvis den var nødvendig for at afværge tab eller modtageren hverken kendte eller burde kende omstændighederne.
- 14** Skifteretten har kompetence til at behandle konkursbegæringer støttet på omstødelseskraav; konkurslovens § 135 udelukker ikke prøvelse af et andet bos omstødelseskraav (Sag 106/2012).

Omstødelsesreglernes systematik og sonvringen mellem objektiv og subjektiv omstødelse

§ 1

Konkurslovens [kapitel 8](#) (§§ 64-81) indeholder et samlet regelsæt, der giver kurator mulighed for at tilbageføre dispositioner, som skyldneren har foretaget forud for konkursdekretets afsigelse, og som har forringet kreditorernes fyldestgørelsesmulighed eller forrykket fordelingen mellem dem.

Reglerne opdeles i to hovedkategorier:

- **Objektive omstødelsesregler (§§ 64-71):** Her kan omstødelse ske, uden at kurator behøver at godtgøre modpartens onde tro eller dispositionens utilbørlighed. Det afgørende er dispositionens art (gave, usædvanlig betaling, sikkerhedsstillelse for gammel gæld mv.) og tidspunktet i forhold til fristdagen. Den begunstigede kan i visse tilfælde afværge omstødelse ved at godtgøre skyldnerens solvens.

Den subjektive generalklausul (§ 74): Her kræves det, at kurator godtgør tre kumulative betingelser: (1) dispositionen var utilbørlig, (2) skyldneren var eller blev insolvent, og (3) den begunstigede kendte eller burde kende insolvensen og de omstændigheder, der gjorde dispositionen utilbørlig. Til gengæld gælder ingen faste tidsfrister – omstødelse kan rækkes tilbage ud over de 3 måneder / 2 år, der begrænser de objektive regler, kun begrænset af forældelsesreglerne.

Virkningen af omstødelse afhænger af hjemmelen: Ved objektiv omstødelse (§§ 64-71) skal den begunstigede fralægge sig den modtagne berigelse, dog ikke ud over boets tab (§ 75). Ved subjektiv omstødelse (§ 74) og ved omstødelse af betalinger efter fristdagen (§ 72) skal den begunstigede svare erstatning efter almindelige regler (§ 76).

Sondringen er afgørende for kurators sagsoplæg: De objektive regler kræver kun bevis for dispositionens ydre kendetegn og tidsmæssige placering, mens den subjektive generalklausul kræver en langt mere omfattende bevisførelse om modpartens viden.

LOV

Konkursloven § 64

Konkursloven § 74

Konkursloven § 75

Konkursloven § 76

§ 2 Omstødelse af gaver – § 64 og gavebegrebet i Højesterets praksis

Konkurslovens § 64 er den centrale bestemmelse om omstødelse af gaver og rummer et differentieret fristsystem:

Periode før fristdagen	Hovedregel	Nærstående
0-6 måneder	Omstødelse uden videre (stk. 1)	Omstødelse uden videre (stk. 1)
6 mdr. - 1 år	Omstødelse medmindre solvens godtgøres (stk. 2)	Omstødelse medmindre solvens godtgøres (stk. 2)
1 år - 2 år	Ingen omstødelse	Omstødelse medmindre solvens godtgøres (stk. 2)
Åbenbart misforhold	—	Omstødelse uden tidsbegrænsning (stk. 4)

Lejlighedsgaver og understøttelser, der ikke stod i misforhold til skyldnerens økonomiske forhold, er undtaget (§ 64, stk. 3).

Ved ændringsloven af 31. maj 2017 (ikraft 1. januar 2018) blev § 64 udvidet med nye stk. 4 og 5. Stk. 4 muliggør omstødelse af gaver til nærstående i åbenbart misforhold til skyldnerens økonomi *uden tidsbegrænsning*, medmindre modtageren godtgør, at skyldneren både var solvent og utvivlsomt havde tilstrækkelige midler. Stk. 5 udvider gavebegrebet til at omfatte løbende betalinger til eller for ægtefælle/samlever ud over rimelige bidrag til familiens forsørgelse. Ifølge forarbejderne indebærer dette, at solvensvurderingen nu skal ske ud fra både illikviditet og insufficiens – det er altså ikke tilstrækkeligt at vise, at skyldneren kunne dække løbende forpligtelser.

Gavebegrebet ved selskabsbetalinger af ejerens private gæld

Højesteret præciserede i BS-6044/2021-HJR (10. januar 2022) gavebegrebet i § 64. Sagen omhandlede fem afdrag á 50.000 kr., som et anpartsselskab betalte til et andet selskab til dækning af hovedanpartshaverens personlige gæld. Højesteret fastslog:

Hverken konkursloven eller dennes forarbejder indeholder nogen definition af, hvad der skal forstås ved "gaver". Fastlæggelsen af dette udtryk må derfor ske med udgangspunkt i det civilretlige gavebegreb, hvorefter der er tale om en gave, når der foreligger en vederlagsfri overførsel af et formuegode, der er udslag af gavmildhed. Der må imidlertid tages hensyn til, at formålet med reglerne om omstødelse i [konkurslovens § 64](#) er at beskytte boets kreditorer.

Højesteret opstillede tre kriterier for omstødelse af tredjemandsbetalinger som gaver:

- Betalingen skal udgøre en vederlagsfri overførsel af et formuegode
- Betalingen må ikke være forretningsmæssigt begrundet for selskabet
- Modtageren skal vide eller burde vide, at overførslen er vederlagsfri

Da overførslerne skyldtes ejerens interesse i at nedbringe privat gæld og ikke var forretningsmæssigt begrundede for selskabet, og modtagerselskabet selv havde indgivet konkursbegæring mod ejeren, var omstødelse berettiget. Selskabet blev dømt til at tilbagebetale 250.000 kr. til konkursboet.

LOV

[Konkursloven § 64](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets dom om omstødelse af selskabsbetalinger af ejers private gæld som gaver

10.01.2022

Omstødelse af betalinger – § 67 og sontringen mellem ordinære og ekstraordinære betalinger

[Konkurslovens § 67, stk. 1](#) hjemler omstødelse af gældsbetalinger foretaget senere end 3 måneder før fristdagen, når betalingen opfylder mindst ét af tre alternative kriterier:

- Betaling med **usædvanlige betalingsmidler** (fx overførsel af aktiver i stedet for penge)
- Betaling **før normal betalingstid** (förtidig indfrielse)
- Betaling med beløb, der **afgørende har forringet** skyldnerens betalingsevne

Omstødelse er dog udelukket, hvis betalingen under hensyn til omstændighederne fremtrådte som **ordinær**. Ordinærreservationen er central i praksis: løbende betalinger af forfalden gæld inden for normale handelsvilkår vil typisk være beskyttede, mens store enkeltstående indbetalinger i en insolvenssituation sjældent vil være det.

For nærstående gælder en udvidet 2-årsfrist ([§ 67, stk. 2](#)), medmindre det godtgøres, at skyldneren hverken var eller ved betalingen blev insolvent.

Kassekreditnedbringelse og virksomhedspant – BS-51059/2020-HJR

Højesteret tog i [BS-51059/2020-HJR](#) (14. december 2021) stilling til, om en nettonedbringelse på 431.570 kr. af en kassekredit kunne omstødes, når banken havde et uomstødeligt virksomhedspant med en ramme på 1 mio. kr. Højesteret fandt, at indbetalingerne i væsentligt omfang udgjorde betalinger af fordringer eller salg af aktiver, der var omfattet af virksomhedspantet:

Højesteret finder efter det foreliggende, at det må lægges til grund, at disse indbetalinger på i alt ca. 720.000 kr. i væsentligt omfang udgjorde enten betalinger af fordringer omfattet af bankens virksomhedspant eller betalinger i forbindelse med salg af varer og andre aktiver, der forinden havde været omfattet af virksomhedspantet.

Da banken allerede havde sikkerhed i de underliggende værdier, medførte nedbringelsen ikke en utilbørlig forskydning mellem kreditorerne. Banken blev frifundet.

LOV

Konkursloven § 67, stk. 1, 2

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afgørelse om omstødelse af kassekreditnedbringelse ved eksisterende virksomhedspant

14.12.2021

Omstødelse af sikkerhedsstillelse for gammel gæld – § 70 og nettometoden

§ 4

Konkurslovens § 70, stk. 1 rammer panteret eller anden sikkerhedsret, der ikke er tilsagt fordringshaveren ved gældens stiftelse, eller som ikke er sikret mod retsforfølgning uden unødigt ophold efter gældens stiftelse. Kernetilfældet er pant for allerede eksisterende gæld – dvs. efterfølgende sikkerhedsstillelse, der forrykker den usikrede kreditors stilling.

Omstødelse forudsætter, at sikringsakten er foretaget senere end 3 måneder før fristdagen. For nærstående gælder en 2-årsfrist med mulighed for afværgelse ved godtgørelse af solvens (§ 70, stk. 2). Virksomhedspant tinglyst senest 3 måneder før fristdagen er beskyttet mod omstødelse (§ 70, stk. 3).

Nettometoden ved fordringspant – BS-136/2012-HJR

Højesteret afgjorde i BS-136/2012-HJR (21. marts 2014) et grundlæggende spørgsmål: Omfatter omstødelse af et fordringspant for gammel gæld også den nettonedbringelse af den pantsikrede gæld, der sker ved indfrielse af pantsikrede fordringer? Flertallet (3-2) svarede ja:

Omstødelse af et fordringspant for gammel gæld efter konkurslovens § 70, stk. 1, indebærer, at pant i udestående fordringer falder bort. Omstødelse indebærer endvidere efter vores opfattelse, at banken skal fralægge sig den nettonedbringelse af den pantsikrede gæld, som har fundet sted i omstødelsesperioden ved indfrielse af pantsikrede fordringer.

Flertallet lagde vægt på, at forarbejderne tilsigter en sidestilling af fordringspant med traditionelle fakturabelåningsarrangementer, hvor nettonedbringelse er omfattet (jf. U 1984.981 H). Det var uden betydning, at banken ikke havde tiltrådt pantet inden konkursen. Totalbanken blev dømt til at betale 1.341.261 kr. til konkursboet.

Sikkerhedsstillelse for løbende gæld – BS-503/2006-HJR

I BS-503/2006-HJR (20. maj 2008) fastslog Højesteret omvendt, at en rammeaftale om løbende sikkerhedsstillelse i form af overdragelse af flyruteindtægter ikke var omstødelig, fordi sikkerheden blev stillet til dækning af løbende, samtidig stiftet gæld – ikke gammel gæld. Fakturameddelelserne opfyldte kravene til denuntiation, og banken blev frifundet.

Supplerende sikkerhedsstillelse og 'uden unødigt ophold' – BS-24860/2018-HJR

I BS-24860/2018-HJR (21. marts 2019) fastslog Højesteret, at forsinkelser på 3-4 dage med margin calls, der skyldtes skyldnerens likviditetsproblemer, ikke opfyldte kravet om stillelse "uden unødigt ophold" i den dagældende værdipapirhandelslovs § 58 l, stk. 2. Betalingerne kunne derfor omstødes efter § 70. Retten afviste en præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen.

LOV

Konkursloven § 70, stk. 1, 2, 3

Tinglysningsloven § 47c, stk. 3

Tinglysningsloven § 47d, stk. 1

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om omstødelse af supplerende sikkerhedsstillelse i henhold til værdipapirhandelsloven	21.03.2019
	Højesteret · Omstødelse af fordringspant	21.03.2014
	Højesteret · Sag om omstødelse af betalinger efter Konkursloven § 70	20.05.2008

§ 5 Den subjektive generalklausul – § 74 og kravene til utilbørlighed og ond tro

Konkurslovens § 74 er den bredeste omstødelseshjemmel og fanger dispositioner, der falder uden for de objektive regler – enten fordi de tidsmæssigt ligger uden for de faste frister, eller fordi de ikke opfylder de objektive reglers særlige krav til dispositionens art. Bestemmelsen kræver, at kurator godtgør:

1. Dispositionen var **utilbørlig** – den begunstigede en fordringshaver på de øvriges bekostning, unddrager skyldnerens ejendele fra fyldestgørelse, eller forøger gælden til skade for kreditorerne
2. Skyldneren **var eller blev insolvent** ved dispositionen
3. Den begunstigede **kendte eller burde kende** skyldnerens insolvens og de omstændigheder, der gjorde dispositionen utilbørlig

Tredjemandsbetaling i koncernforhold – BS-20461/2022-HJR

Højesteret fastslog i [BS-20461/2022-HJR](#) (24. november 2022), at en tredjemandsbetalings fra et sundt koncernforbundet selskab til en kreditor for det insolvente selskabs gæld kunne omstødes efter § 74. Kreditor Y A/S havde betinget fortsatte leverancer til Z A/S af, at Z A/S også indfrie X A/S' gæld på 125.000 kr. Højesteret fandt, at Y A/S var i ond tro:

Højesteret finder, at det efter parternes dialog om betalingen og forklaringen fra direktør i Y A/S, B, må lægges til grund, at Y A/S var bekendt med eller burde have været bekendt med, at A reelt var enerådende i både Z A/S og X A/S, og at han benyttede sin rådighed over koncernens selskaber til at anvende likvide midler i Z A/S til at betale X A/S' gæld til Y A/S.

Y A/S blev dømt til at tilbagebetale 125.000 kr. med procesrente.

Utilbørlig begunstigelse af bank – BS-25020/2021-HJR

I [BS-25020/2021-HJR](#) (1. juni 2022) omstødte Højesteret en kassekreditaftale, et ejerpantebrev og en delvis gældsindfrielse som utilbørlig begunstigelse af Sparekassen Vendsyssel. Skyldneren A havde modtaget en ejendom som gave fra sin ægtefælle, der var under skatteundersøgelse. Banken var bekendt med undersøgelsen og burde have forudset, at gaven kunne omstødes, og at A derved ville blive insolvent. Sparekassen blev dømt til at betale 2,9 mio. kr. til konkursboet.

Kassekreditnedbringelse med virksomhedspant – frifindelse i BS-51059/2020-HJR

I kontrast hertil frifindes banken i [BS-51059/2020-HJR](#), fordi et uomstødeligt virksomhedspant allerede dækkede de værdier, der blev indfriet. Højesteret lagde vægt på, at boet ikke havde løftet bevisbyrden for

berigelse eller tab, da indbetalingerne i væsentligt omfang stammede fra pantsatte aktiver. Disse to sager illustrerer tilsammen den afgørende betydning af, om banken allerede har fuldgod sikkerhed.

LOV

[Konkursloven § 74](#)

PRAKSIS

Højesteret · Omstødelse af tredjemandsbetaling i koncernforhold efter konkurslovens § 74 24.11.2022**Højesteret** · Højesteretsdom om omstødelse af sikkerhedsstillelse og gældsafvikling grundet utilbørlig begunstiggelse af bank 01.06.2022**Højesteret** · Højesterets afgørelse om omstødelse af kassekreditnedbringelse ved eksisterende virksomhedspant 14.12.2021

§ 6 Betalinger efter fristdagen – § 72 og den særlige omstødelsesadgang

[Konkurslovens § 72](#) regulerer omstødelse af dispositioner foretaget *efter* fristdagen – altså i perioden mellem fristdagens fastlæggelse og dekretets afsigelse. Bestemmelsen er skærpet i forhold til de øvrige regler, idet udgangspunktet er, at alle betalinger og dispositioner efter fristdagen kan omstødes. Modtageren kan kun forsvare sig med, at:

- Gæld er dækket efter reglerne om konkursordenen ([§ 72, stk. 1](#))
- Betaling var nødvendig for at afværge tab
- Modtageren hverken kendte eller burde kende de omstændigheder, der dannede grundlag for fristdagen

For andre dispositioner efter fristdagen kræves det, at dispositionen var nødvendig af hensyn til bevarelse af virksomheden, rimelig varetagelse af kreditorernes fælles interesser eller dagliglivets fornødenheder ([§ 72, stk. 2](#)).

Har en rekonstruktør beskikket af skifteretten godkendt betalingen, kan omstødelse kun ske, hvis rekonstruktøren åbenbart har overskredet sine beføjelser ([§ 72, stk. 3](#)).

LOV

[Konkursloven § 72](#)

§ 7 Omstødelsens virkning – §§ 75-76 og sontringen mellem berigelseskrav og erstatning

Virkningen af omstødelse afhænger af, om omstødelse sker efter de objektive regler eller den subjektive generalklausul:

Objektiv omstødelse (§§ 64-71) → berigelseskrav (§ 75)

Den begunstigede skal fralægge sig den berigelse, vedkommende har vundet, dog ikke ud over boets tab. Har modtageren modtaget kontante penge, påvirkes kravet ikke af den måde, pengene er anvendt – modtageren kan altså ikke påberåbe sig, at beløbet er forbrugt. Udbytte oppebåret efter omstødelsessagens anlæg skal tilsvares ([§ 75, stk. 2](#)).

Subjektiv omstødelse (§ 74) og betalinger efter fristdagen (§ 72) → erstatning (§ 76)

Ved omstødelse efter den subjektive generalklausul eller § 72 skal den begunstigede svare erstatning efter almindelige regler. Krav efter § 76 er fordringer omfattet af forældelsesloven, men som Højesteret fastslog i BS-25020/2021-HJR:

Sådanne fordringer kan tidligst kræves opfyldt, når der er afsagt konkursdekret og således etableret et konkursbo, der kan fremsætte kravet.

Forældelsesfristen begynder altså tidligst at løbe fra dekretets afsigelse – ikke fra dispositionstidspunktet.

LOV

Forældelsesloven § 2, stk. 1

Konkursloven § 75

Konkursloven § 76

PRAKSIS

Højesteret · Højesteretsdom om omstødelse af sikkerhedsstillelse og gældsafvikling grundet utilbørlig begunstigelse af bank 01.06.2022

§ 8 Søgsmålsfrister og forældelse – §§ 79-81 og kundskabstidspunktet

Konkurslovens § 81 fastsætter to kumulative frister for omstødelsessagens anlæg:

1. **12-månedersfristen** (stk. 1, 1. pkt.): Retssag kan anlægges indtil 12 måneder efter konkursdekretets afsigelse.
2. **6-månedersfristen** (stk. 1, 2. pkt.): Sag kan endvidere anlægges inden 6 måneder efter, at boets bestyrelse (kurator) må antages at være blevet i stand til at gøre kravet gældende – det såkaldte kundskabstidspunkt.

Fristerne gælder ikke for indsigelser mod anmeldte fordringer eller andre krav mod boet (§ 81, stk. 2).

I BS-25020/2021-HJR fastslog Højesteret to væsentlige principper:

- **12-månedersfristen regnes fra det konkursbo, der anlægger sagen:** Fristen regnes fra afsigelsen af dekret over den skyldner, hvis bo anlægger sagen – ikke fra et eventuelt tidligere dekret over en relateret skyldner. At et andet bo teoretisk kunne have rejst kravet er irrelevant.
- **Forældelsesfristen begynder ved dekretets afsigelse:** Krav efter § 76 er omfattet af forældelsesloven, men kan tidligst kræves opfyldt, når et konkursbo er etableret. Fristen efter forældelseslovens § 2, stk. 1 løber derfor først fra dekretdagen.

Betænkning nr. 1484/2006 om hurtigere behandling af konkursboer bemærkede, at fristreglerne i § 81 i sig selv er uden betydning for bobehandlingens varighed, og at omstødesretssager kun forekommer i ganske få tilfælde i praksis – men at sagsbehandlingstiden for disse sager kan bidrage til forlængelse af den samlede bobehandlingstid.

LOV

Forældelsesloven § 2, stk. 1

Forældelsesloven § 3, stk. 1

Konkursloven § 81, stk. 1

PRAKSIS

Højesteret · Højesteretsdom om omstødelse af sikkerhedsstillelse og gældsafvikling grundet utilbørlig begunstigelse af bank 01.06.2022

§ 9 Skifterettens kompetence og retlig interesse ved omstødeskrav

Omstødelsskrav rejses af kurator på konkursboets vegne og anlægges som udgangspunkt ved de almindelige domstole ([konkurslovens § 135](#)). Et centralt kompetencespørgsmål er, om skifteretten kan behandle en konkursbegæring, der støttes på et omstødelsskrav.

Højesteret tog stilling til dette i [Sag 106/2012](#) (29. november 2012), hvor Vestre Landsret havde afvist en konkursbegæring fra et konkursbo med den begrundelse, at omstødelsskrav hører under de almindelige domstole. Højesteret omstødte landsrettens kendelse:

Det bemærkes herved, at konkurslovens § 135 på baggrund af bestemmelsens forarbejder må antages at være indsat med henblik på at fastholde grundsætningen om, at sager som udgangspunkt skal føres dér, hvor den sagsøgte part har sit hjemting.

Bestemmelsen kan derfor ikke antages at være til hinder for, at en skifteret efter reglerne i [konkurslovens kapitel 16](#), herunder [§ 133](#), prøver berettigelsen af et andet konkursbos omstødelsskrav.

Sagen blev hjemvist til Vestre Landsret til fortsat behandling.

I [Sag 58/2019](#) (24. februar 2020) fastslog Højesteret, at en bank havde den fornødne retlige interesse i at få afsagt konkursdekret over en skyldner, der kort efter bankgældens fastslåelse havde overdraget sin halvdel af fælles ejendom til ægtefællen og løbende indbetalte betydelige beløb til en fælles budgetkonto. Højesteret fandt, at det ikke kunne udelukkes, at der forelå omstødelige dispositioner, og at banken derfor havde den fornødne retlige interesse i en konkursbehandling.

LOV

[Konkursloven § 133](#)
[Konkursloven § 135](#)

PRAKSIS

Højesteret · Konkursbegæring og retlig interesse ved mistanke om omstødelige dispositioner til ægtefælle	24.02.2020
Højesteret · Højesterets afklaring af skifterettens kompetence til at behandle konkursbegæring baseret på omstødelsskrav	03.12.2012
Højesteret · Højesterets afgørelse om konkursboets ret til at indgive konkursbegæring	29.11.2012

§ 10 Omstødelssreglernes samspil med rekonstruktion og afgrænsning

[Betænkning nr. 1579/2022](#) om revision af reglerne om rekonstruktion behandlede specifikt omstødelssreglernes anvendelse ved forebyggende rekonstruktionsbehandling. Konkursrådet vurderede, at der bør etableres fristdag fra det tidspunkt, hvor skifteretten træffer bestemmelse om fyldestgørelsesforbud, og at konkurslovens omstødelssregler bør finde anvendelse – dog begrænset til tilfælde, hvor der er stadfæstet en tvangsakkord, da der under forebyggende rekonstruktion ikke nødvendigvis er sikkerhed for insolvens.

[Betænkning nr. 1273/1994](#) om rationalisering og modernisering af konkursbehandlingen understregede behovet for, at kurator systematisk gennemgår dispositioner foretaget forud for dekretet med henblik på omstødelse, og at kurators øgede selvstændige stilling nødvendiggør effektive tilsynsmekanismer.

Kurators pligt til at vurdere omstødelse er desuden reguleret i [bekendtgørelse om tilsyn med konkursboer](#), der pålægger kurator at forvalte boets midler på betryggende måde og føre detaljeret bogholderi.

Afgrænsning

Omstødelssreglerne i [kapitel 8](#) afgrænses fra flere tilgrænsende retsområder: [rekonstruktion](#) reguleres selvstændigt i [konkurslovens kapitel 2 a-2 d](#); [gældssanering](#) i [kapitel 25-28](#); [konkurskarantæne](#) i [kapitel 19 a](#).

De strafferetlige paralleller i form af [mandatsvig](#) og [bedrageri](#) kan være relevante sideløbende med civilretlig omstødelse, men reguleres af straffeloven.

LOV

Konkursloven § 110, stk. 1

§ 11 Sammenfatning af centrale mønstre i omstødelsespraksis

Retspraksis om omstødelse i konkurs viser følgende overordnede mønstre:

- **Gavebegrebet fortolkes bredt i konkursretlig sammenhæng:** Højesteret har udvidet gavebegrebet til at omfatte selskabsbetalinger af ejerens private gæld, og lovgiver har med [§ 64, stk. 4-5](#) (ikraft 2018) yderligere udvidet omstødelsesadgangen ved gaver til nærstående i åbenbart misforhold og ved løbende forsørgelsesbidrag ud over det rimelige.
- **Sikkerhedsstillelse for gammel gæld er et genkommende tvistepunkt i bankforhold:** Nettometoden (nettonedbringelse ved indfrielse af pantsikrede fordringer) er fastslået som omstødelig efter [§ 70](#), men uomstødeligt virksomhedspant kan beskytte banken, hvis pantet dækker de indfrie værdier.
- **Den subjektive generalklausul ([§ 74](#)) er et stærkt redskab for kurator:** Uden faste tidsfrister (bortset fra forældelse) kan [§ 74](#) nå dispositioner, der falder uden for de objektive reglers rammer – men bevisbyrden for modpartens ond tro er betydelig.
- **Tredjemandsbetaling i koncernforhold** er et voksende fokusområde, hvor Højesteret har fastslået, at betalinger med koncernforbundne selskabers midler kan omstødes, når kreditoren kendte eller burde kende de interne koncernforhold.
- **Frister og forældelse** er ofte tvistepunktet: 12-månedersfristen i [§ 81](#) regnes fra det konkursbo, der anlægger sagen, og forældelsen begynder tidligst ved dekretets afsigelse.
- **Processuel kompetence:** Skifteretten kan behandle konkursbegæring baseret på omstødelseskrav, og en kreditors retlige interesse i konkursbehandling kan begrundes med mistanke om omstødelige dispositioner.

Samlet illustrerer praksis, at omstødelsesreglerne er et centralt og dynamisk retsområde, der løbende afklares af Højesteret – senest med markante afgørelser i 2021-2022 om gavebegrebet, tredjemandsbetaling, virksomhedspant og forældelse.

LOV

Konkursloven § 64, stk. 4

Konkursloven § 70, stk. 1

Konkursloven § 74

Konkursloven § 81, stk. 1

PRAKSIS	Højesteret · Omstødelse af tredjemandsbetaling i koncernforhold efter konkurslovens § 74	24.11.2022
	Højesteret · Højesteretsdom om omstødelse af sikkerhedsstillelse og gældsafvikling grundet utilbørlig begunstiggelse af bank	01.06.2022
	Højesteret · Højesterets dom om omstødelse af selskabsbetalinger af ejers private gæld som gaver	10.01.2022
	Højesteret · Højesterets afgørelse om omstødelse af kassekreditnedbringelse ved eksisterende virksomhedspant	14.12.2021
	Højesteret · Omstødelse af fordringspant	21.03.2014

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

Konkursloven § 64		Konkursloven § 67	stk. 1
Konkursloven § 70	stk. 1	Konkursloven § 74	
Konkursloven § 75		Konkursloven § 76	
Konkursloven § 81	stk. 1		

MATERIALE Citerede afgørelser 11 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS 10

24.11.2022	Omstødelse af tredjemandsbetaling i koncernforhold efter konkurslovens § 74	bs-20461-2022-hjr
01.06.2022	Højesteretsdom om omstødelse af sikkerhedsstillelse og gældsafvikling grundet utilbørlig begunstigelse af bank	2104-2508
10.01.2022	Højesterets dom om omstødelse af selskabsbetalinger af ejers private gæld som gaver	bs-6044-2021-hjr
14.12.2021	Højesterets afgørelse om omstødelse af kassekreditnedbringelse ved eksisterende virksomhedspant	bs-51059-2020-hjr
24.02.2020	Konkursbegæring og retlig interesse ved mistanke om omstødelige dispositioner til ægtefælle	58-2019
21.03.2019	Højesterets dom om omstødelse af supplerende sikkerhedsstillelse i henhold til værdipapirhandelsloven	bs-24860-2018-hjr
21.03.2014	Omstødelse af fordringspant	5435-6518
03.12.2012	Højesterets afklaring af skifterettens kompetence til at behandle konkursbegæringer baseret på omstødelseskra	106-2012
29.11.2012	Højesterets afgørelse om konkursboets ret til at indgive konkursbegæring	620-712
20.05.2008	Sag om omstødelse af betalinger efter Konkursloven § 70	591-682

PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 1

16.12.2024	Kontrolafgift annulleret: Korrekt p-skiveindstilling ved parkering før tidsbegrænsningens start	park-6518
------------	---	-----------

FORARBEJDE Betænkninger 3 referencer

Rationalisering og modernisering af konkursbehandlingen

nr. 1273 · 1994 · Justitsministeriet

Betænkning om hurtigere behandling af konkursboer

nr. 1484 · 2006 · Justitsministeriet

Betænkning om revision af reglerne om rekonstruktion, herunder implementering af rekonstruktions- og insolvensdirektivet

nr. 1579 · 2022 · Justitsministeriet
